

Prenumerata:
 numer pojed. 30 gr.
 miesięcznie 60 gr.
 kwartalnie 1,80 gr.
 rocznie 6 złp.

ZIEMIA WŁODAWSKA

ORGAN SAMORZĄDOWO - SPOŁECZNY

Ceny ogłoszeń:
 za tekstów:
 cała strona—30 zł
 pół " —15 zł
 ćwierć " —7.50
 drobne ogłoszenia
 za wyrz. — 5 gr.

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.

Adres Redakcji i Administracji: Sejmik Powiatowy we Włodawie.

OD REDAKCJI — Z powodu świąt
 zmuszeni byliśmy wydać Nr. 8 „Ziemi”
 z kilkudniowym opóźnieniem.—

OBWIESZCZENIE

—o—

Wydział Powiatowy

niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że

w dniu 26-ym kwietnia r. b.
 w sali Sejmiku we Włodawie

odbędzie się

PLENARNE POSIEDZENIE

Sejmiku Powiatowego.

Początek obrad o godzinie 10-iej rano.

Przewodniczącą Wydziału

Dr. Wielanowski, w. r.

Sekretarz Sejmiku

Wł. Zieliński, w. r.

Włodawa, dnia 12 kwietnia 1925 r.

Powiatowy Komitet Budowy Szkół Powszechnych we Włodawie niniejszem ogłasza

KONKURS

na objęcie w przedsiębiorstwo robót budowlanych przy budowie 8 budynków szkolnych w następujących miejscowościach powiatu Włodawskiego:

- 1) w Kuzawce, gminy Sławatycze, szkoła 3-klasowa;
- 2) w Sosnowce, gminy Romanów, szkoła 2 klasowa;
- 3) w Hołownie, gminy Opole, szkoła 2 klasowa;
- 4) w Krzywawierzbie, gminy Krzywawierzba, szkoła 2-klasowa;
- 5) w Woli Wereszczyńskiej, gminy Wola Wereszczyńska, szkoła 2-klasowa;
- 6) w Pieszowoli, gminy Turno, szkoła 2 klasowa;
- 7) w Dębowej Kładzie, gminy Dębowa Kłoda, szkoła 4-klasowa;
- 8) w Bytyniu, gminy Sobibór, szkoła 5 kl.

Poszczególne oferty na roboty:

- a) murarskie i ciesielskie z ułożeniem podłóg
- b) otworów z okuciami
- c) oszklenie
- d) zdunskie

ze szczegółowymi warunkami składać należy w Biurze Powiatowego Komitetu Budowy Szkół Powszechnych we Włodawie (lokal Sejmiku) do dnia 4 maja 1925 roku.

Ceny jednostkowe mają być w ofertach podane za:

- 1) 1 metr sześcienny muru
- 2) 1 metr kwadratowy tynku
- 3) 1 metr kwadratowy podłogi
- 4) 1 metr podłutny robót ciesielskich
- 5) za postawienie 1 piece
- 6) za ustawienie 1 szyby.

Uwaga: Dla robót murarskich i ciesielskich wspólnie przyjęte zostanie jedna oferta.

Informacji udziela Biuro Komitetu.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 7 maja b. r. o godz. 10 rano

Przewodniczącą Komitetu Powiatowego

(—) Dr. Wielanowski

Starosta Włodawski.

Więcej pracujemy, a mniej narzekajmy!

Gdzie tylko zwrócić się na wsi, zewsząd słyszy się ogólne narzekanie na złe rządy w Polsce, na Sejm, a nawet na naszą wolną Ojczyznę. Ba, nawet mówi się, iż lepiej rządili Moskała i Niemcy, a za ich rządów było lepiej niż za rządów polskich.

Te słowa rażą, jak pociotnem dobrego obywatela Polski i narzuca się pytanie, co będzie dalej?

Położenie drobnego rolnika (bo nim sam jestem) w Polsce jest złe i z każdym dniem pogarsza się. Dwie główne przyczyny tego są: pierwsza, że drobne rolnictwo niema silnego wpływu na politykę rządową, druga, że rolnicy nie są zorganizowani.

Druga przyczyna jest ważniejsza, bo gdyby rolnicy byli należycie zorganizowani mogliby oddziaływać na prace rządu w pożądanym dla siebie kierunku.

Weźmy na przykład robotników, którzy są zorganizowani i przyrzekli się, że oni potrafią dla siebie zrobić, na przykład ochrona lokatorów, bezrobocie, 8-mio godzinny dzień pracy i t. p. Weźmy na przykład fabrykantów, którzy wystarali się u rządu o to, że ponakładano wysokie cła na wóz towarów z zagranicy, przez co zabezpieczyli się od konkurencji zagranicznej i podług swego widzimisie ceny na towary nakładają. Oprócz tego dostawali od rządu wielkie „podarunki” w formie pożyczek, kiedy marka spadała, gdy tymczasem rolnicy nic dla siebie zdobyć nie zdołali. Uchwalono wprawdzie Reformę rolną ale taką, że jej do dziś dnia nie zostało wprowadzić w życie. Mamy wiele ładnych ustaw, ale tylko na papierze. O ile my sami nie weźmiemy się do pracy, dużo jeszcze czasu uplynie, zanim to, co już uchwalono, będzie wprowadzone w życie, a tu przydałoby się jeszcze bardzo wiele różnych ustaw, które trzeba by opracować, a naszym wieśniakom nie bardzo się chce dla społeczeństwa pracować, gdy tymczasem bardzo wiele i ciężkiej pracy poświęcają dla zysków osobistych. Z tego wnioskuje, że wieś naszą opanował egoizm, i każdy troszczy się tylko o swą kieszeń, nie bacząc na innych, a to jest złe, bardzo złe. Ciesno pojęty dobrobyt osobisty nie jest w stanie przyczynić się do dobra ogólnego, jak również, nie przynosząc korzyści osobistych nie podniesie dobrobytu powszechnego w którym praca i wysiłek poszczególnych jednostek wydać pożądaną rezultaty. A więc, podniesienie ogólnego dobrobytu, możemy osiągnąć jedynie przez organizację rolną, przy intensywnej pracy. Ale nasz wieśniak nigdy nie ma czasu nawet na zebranie odbywające się w niedzielę po południu, lub wieczorem, co bardzo źle się odhija na nas i przez nieświadomość tracimy dwa razy.

Są wprawdzie jednostki o społeczeństwach poczuciach obywatelskich i chcą pracować dla społeczeństwa, ale ilość ich jest znikoma, a głos

głosem wołającego na puszczy. Narzekamy na złą i niesprawiedliwą pracę administracji, tu właśnie trzeba się uczyć a wszędy będąc się z nami inaczej obchodzić, gdy przez organizację i czytanie pism będziemy świadomi wszystkich ustawa i rozporządzeń.

Nie mam nic na obronę administracji, gdyż nie nasza to sprawa: administrację powinien uporządkować rząd. Stokroć gorszy nieporządek jest w handlu, — ile tu jest oszukaństwa, ile nadużyć, niepodobna zliczyć. Jak wielką masę różnych pośredników, spekulantów i wyzyskiwaczy żyjemy swą tak ciężką pracą; z pewnością kilkadziesiąt razy większą aniżeli wszystkich urzędników państwowych. Gdy wejdziemy do jakiegokolwiek miasta w Polsce, zaraz zauważymy, że więcej ludzi żyje z handlu aniżeli z pracy. Nawet ci, co nie pracują, a tylko prowadzą różne kombinacje, mają się o wiele lepiej niż ludzie zarabiający ciężką pracą na utrzymanie. Niektórzy kombinatory podczas wojny dorobili się znacznych fortun, a są to przeważnie żydzi. Uprzymiśnijmy sobie ile my ze swej pracy im oddajemy. Mamy broń na wroga, broń bardzo skuteczną — spółdzielczość. Więc powinniśmy organizować się w Kółka Rolnicze, Spółdzielnie rolniczo-handlowe, Sklepy Spółkowe i t. p. Bo tylko przez organizację zwalczymy tę masę „pijawek” i zmusimy je do pracy. Wieś nasza, mimo wad posiada też wiele zalet, a mianowicie; nasz chłop (sam nim jestem) jest nadzwyczaj pracowity, pomimo tylu spalonych budynków przez wojnę, zniszczonej roli przez okopy i t. p. wieś nasza przy bardzo małej pomocy kończy już swą odbudowę. Znamy wleczność chłopów przy obronie Ojczyzny. Ma jednak też wielką wadę, że nie umie się zorganizować w różne stowarzyszenia rolniczo-społeczno-światowe.

Więc naszym obowiązkiem powinna być praca w już istniejących organizacjach rolniczo-społdzielczo-społecznych i organizowanie ich w tych miejscowościach gdzie jeszcze ich niema. Należy pamiętać, że czego sami nie zrobimy — tego nieć nie będziemy.

Pszczeliński Antoni Pesiek w Hańsku

I znowu o „Ziemie Włodawską“.

Dozór szkolny w Sobiborze postanowił zaprzestać prenumeraty „ziemi Włodawskiej” dla szkół, a jako motyw uchwały przytoczył, iż „Ziemia niema nic wspólnego ze szkolnictwem. Ponieważ na owem posiedzeniu był również p. inspektor szkolny, Kwiatkowski, przeto na posiedzeniu Rady Szkolnej Powiatowej zainterpelowano

Go o przyczynę powzięcia podobnej uchwały. — P. Kwiatkowski wówczas oświadczył, iż rzeczywicie przeciwko powzięciu uchwały przez Dozór Szkolny nie oponował, gdyż jego zdaniem „Ziemia Włodawska” korzyści nauczycielstwu nie przynosi.

Ze „Ziemia” jest zwłaszczaną przez pewnych mieszkańców powiatu, tośmy się do tego przyzwyczaili. Ze przeciwko „Ziemii” występuje często poseł Makówka i jego przyjaciele polityczni, to też nie dziwnego, gdyż pewnym grupom wogóle się nie podoba rozszerzenie wśród ludności polskiego czasopisma. Ze nawet uchwała Dozoru zaprzestania prenumeraty „Ziemii W.” zapadła na wniosek ks. Kozakiewicza — to i temu również nie należy się bardzo dziwić, gdyż niezawsze musi każdy ks. proboszcz dobrze orientować się w sytuacji społecznej; lub politycznej powiatu i wolno mu mniemać, iż więcej wspólnego ze szkolnictwem powiatu włodawskiego mają „Wiadomości Literackie”, które zapnumerowano, aniżeli urzędowy organ Rady Szkolnej Powiatowej, jakim jest „Ziemia Włodawska”.

Należy się jednak bardzo dziwić zjętemu stanowisku odnośnie co do „Ziemii” przez pana inspektora szkolnego, Kwiatka wrkiego.

Pon inspektor przewiata od lat kilku w powiecie, hierze udział we wszystkich posiedzeniach Rady Szkolnej, zna interje, które skłoniły Sejmik do wszczęcia wydawnictwa „Ziemi Włodawskiej”, prawdopodobnie czytuje „Ziemie”, oraz jako reprezentant na powiat włodawski Ministerstwa Wyznań Religijń i Oświecenia Publicznego, jako przedstawiciel samego p. Ministra — winien dokładnie zdawać sobie sprawę z tego, że jego słowa, wypowiedziane oficjalnie na posiedzeniu Rady, nie są zdaniem prywatnego osobnika, lecz oświadczeniem przedstawiciela Rządu. Jeżeliż ów przedstawiciel Rządu twierdzi, że czasopismo, w którym umieszczane są wszystkie cokolniki Rady do Dozorów i Zarządów szkół, w którym są szczegółowe sprawozdania z każdego posiedzenia Rady lub Zjazdów delegatów Dozorów, korespondencje, podnoszące prace społeczne nauczycielstwa, artykuły polemiczne, omawiające stosunek nauczycielstwa do ludności — nie przynosi korzyści nauczycielstwu, ani niema nic wspólnego ze szkolnictwem, to — przepraszam, ale albo ów przedstawiciel centralnego rządu nieologicznie rozumuje, a w takim razie ośmięsz władze centralne szkolne przed społeczeństwem, co nie powinno mieć miejsca, lub też z całą perfidją pręgnąłby nauczycielstwo odseparować od organów samorządu szkolnego, „co również niema żadnego uzasadnienia ani formalnego, ani rzeczowego. — W państwie demokratycznym, jakim jest Polska, nauczyciel, ów wychowawca przyszłych obywateli Rzeczypospolitej, ów siewca kultury narodowej wśród dżiatwy, ów pracownik oświatowy naszych wsi — nie może być li-tylko osobnikiem, uczącym czytania, pisanie i rachunków, ale obywatelem uświadomionym, doradcą ludności, doskonale orientującym się w pracach czy to ciał samorządowych, czy to organizacji społecznych, czy to w stanie gospodarczym powiatu, w którym pracuje.

O ile przedo p. Inspektor szkolny stoi na odmiennem stanowisku i uważa, że nauczycielowi te wszystkie „interje społeczne” nie są potrzebne,

to powiedzmy otwarcie: może być bardzo dobrym referentem w Kuratorjum lub Ministerjum, może być wysmienitym biurokratą, może nawet doskonałym pedagogiem, ale nie posiada odpowiednich kwalifikacji na stanowisko inspektora szkolnego, a zwłaszczwa w powiecie włodawskim, gdzie nauczycielstwo siłą rzeczy musi brać żywy udział w życiu społecznem i narodowem powiatu i właśnie dlatego powinno nietylko czytywać „Ziemie Włodawską”, ale i w niej pisywać, gdyż „przecież w ten sposób najprędzej się trafi do ludności.

St. Głiszczyński.

Smutny Feljeton

Po przeczytaniu w 7 numerze „Ziemi Włodawskiej” artykułku pod tytułem „Kwitnące pomniki”, naprętno się serce moje wioślana radością Niebrawsky polne pluce wieni, płynącą z ulicy Mostowej, udzie najchętniej stróżki ~~domu odwiecznego~~ obowiązkowo skrobania ulicznego błota, wesił hankim pod adresem autora:

— Błogosławiony bądź, mezu między dostoiny, ~~z którego ust padła~~, a z pióra peretyczem płynie. Niechaj błotwa, nad którą ręka twa tak ciężkie prawowć nęsi, różę codzien pod twe nogi ściele.

Ażeliż zół słowo nie pozostawało, jak to najczęściej we włodawie, słowem, postawiłem obrócić je w czapę. Zwróciłem się więc do niewiasty solidnej, sławnie sądcą, że w solidnem ciełe solidne musi być i serce, i poprosiłem kawalek ogródka.

— Jeżeli już nie drzewa — mówię — niech przynajmniej kwiatki rosną ku rozrodowaniu oczu pejsatych obywateli, którzy tędy nad Bug w porze ciepłej Madami ciągną, nadaremnie wodę przy kąpieli brudząc i ryby zatrącając.

Niewiasta owa, jako że zna się na chorobach, bo pielegnowała chorych i warjatów, ze łzami w oczach spytała:

— To pan we Włodawie chce sadzić kwiatki?

Widocznie jednak przypomniała sobie, że warjatom nie wolno przeczyć, więc oddała do mojej dyspozycji kilkadziesiąt łokci ogródka. Sasiadka jej, obecna przy rozmowie, zwróciła się do niej dość głośnym szepciem, stukając się palcem w czoło:

— Dawno zauważyłam, że w rozmowie gędzi, jak prelegent na obchodzie ku czci Sienkiewicza.

Najczujtrz wstąpiłem bardzo wcześnie i uzbrowiwszy się w odpowiednie narzędzie, przystąpiłem pełen ilo radości, nadziei i wiary w dobrą sprawę do kłapania ziemi.

Pomimo ogródenia zjawilo się natychmiast ~~wokół niego~~ stłodem świń, cztery psy i jedenaście pięknuch bier z kogutem. Ne galeziach siedła banda ruciłowych wróbli, a gowrony z sąsiedniego skweru przerwały amory i łamanie gałązek na gniazda. Całe towarzystwo ciekawie patrzyło na

moją robotę. Jedna ze śmielszych świń podeszła bliżej, próbowała poczochrąć się o moją nogę, a potem przyjacielsko chrząknęła:

— Hm! Co to się robi?

Nie lubię być niegrzecznym nawet względem świń, chociaż nie jestem „taktometrem”, więc próbowałem wytłumaczyć:

Tu będą rosły kwiatki.

Na to poważne oświadczenie wszystkie kury parskły śmiechem. Wróble rozpozwały wrzaskliwy świergot, w którym wyraźnie slychać było pokpiwanie. Poważne świnię poręchotały też chwilę, a interpelatorka odezwała się:

— Czy to się je?

— Nie, odparłem, to tylko ładnie wygląda.

Humor towarzysztwa doszedł do zenitu. Wesoły bankowy piesek z łepką na uchu pogardliwie podniósł nogę na moją robotę, a gawrony wrzasknęły chórem:

— Chory, chory! Warjat, warjat!

Zirytowany cokolwiek zwróciłem się do świni poważnie:

— Czy to już więcej świń nie mogło przybyć?

Pokręciła ryjem i charknęła ze złością jeden tylko wyraz:

— Ber!...

Zrozumiałem.

— Porządne świnię — ciągnęła dalej — nie mają gdzie ryć, bo robi bruki, łapać nas każe. Niema co jeść, bo śmietniki zakrywa. Jesteśmy już mniejszością. Zrobiliśmy wiec i wysłaliśmy delegację, ale burmistrz żadnej świni do magistratu nie wpuszcza.

Westchnąłem z głębi ducha:

— O zacy ojcie (choć jesteś kawalerem) miasta i mądry człowieku! (bo jesteś kawalerem.) Gdybyś tak mógł obrzydzić żywot we Włodawie świniom nieporządnym, jak obrzydziłeś porządnym!... Oby ci wtedy podetki do kasy miejskiej dobrowolnie przynoszono!

Tymczasem za plotem zebrała się gromadka wonejgłych bachurków, które w czasie wolnym od gonienia umysłowo chorych po ulicach lubią przylgądać się cudzej pracy i ostro krytykować.

— Panie! Wus machste?

— Tu będą kwiatki.

Ruch powstał wśród zgromadzenia.

— Kikste, Mojszko? Będziemy mieli kwiatki

Posmutniałem. Zakończyłem pracę szczerelnem pozatykaniem otworów w płotach.

Następnego ranka opisane poprzednio towarzystwo zebrało się w komplecie i przyprowadziło ze sobą znajomych. Gdy wszedłem do ogródka, widok był następujący: jedne świnię troskliwie poszukiwały na skopanej i równo zagrabaniej ziemi obiecanych kwiatków, a inne szykowały prawdopodobnie klomby, ryjąc zawzięcie. Pomagały im w tem kury, zagrabając z zapalem pierwszorzędnego agitatora z gminy Krzywowierzba na gminnych wyborach Wrony i wróble spacerowały, ubijając pulchniutką ziemię, a sześć psów kopało rów w którym najprawdopodobniej ukrył się kret.

Podziękowałem za pomoc i z goryczą w sercu poprosiłem zebranych o opuszczenie ogródka. Zgniewane psy oszczezały mi natychmiast (trudno — Włodawa), a świnię, bukając z oburzenia, pobiegły gdzieś z donosem, że robią nieporządk!

Po południu oprócz przygodnych znajomych, którzy, przechodząc ulicą, kiwali smętnie głowami nad moją robotą, (nawet jeden — proszę wierzyć — zaproponował mi pożyczkę, abym pojechał się leczyć a drugą ma zapropionować burmistrzowi, bo ten rozpoczął akcję sadzenia drzew), zjawiała się sąsiadka z przeciwnika.

— Aha, dobrze! Będę przychodziła na kwiatki!

Poczułem, że żółć mi pęka. Ręczę słowem, że to jest bardzo niemiłe uczucie.

Nawet mój pupilek, mały Lolo, przy spotkaniu zamiast „daj czekoladki”, zdawało mi się powiedzieć: „daj kwiatki”.

Robota szła mi coraz gorzej. Przychodziły mi na myśl te biedne brzoźki sejmikowe przy szosie trawnickiej; próby sadzenia bzu w prywatnych ogrodach, skąd w okresie kwitnienia slychać wieczorami trzask łamanych gałęzi; zwyczaj naszych woźniców, łamiących gałęzie i całe drzewka przydrożne, „bo potrzebne”; brudne łapięta chałciarskich malców, wpychające się łapczywie między sztachety, aby wyrwać z korzeniem każdą roślinkę, której osiągnąć mogą...

Coraz mi smutniej.

Prezes „Kola Myśliwych” zaproponował mi urządzenie na tym ogródku polowania z nagenką. Dowództwo garnizonu wspaniałomyślnie obiecało mi pożyczyc dla obrony zagrożonego terenu starą armatę, ale bez lufy. Nic mnie już pocieszyć nie mogło.

Chciałem jeszcze wysłać interpelację do Sejmu na ręce komunisty (oni podobno do świńskich spraw najlepsi) o bezczynności Komendy Policji, ale że to p. Komendant do tych interpelacji przywykł, więc machnąłem ręką. Przekonałem się, że włodawski pies wszędzie wejdzie, a przeciw świniom w tem mieście obrona jest niemożliwa.

Dziś obłożyłem klomby darnią, a służąc przez pomyłkę zamiast cebulek kwiatkowych posadziła kilkanaście galek pszennego ciasta ze strychnią, przeznaczonych do trucia szczurów.

Włosy mi się jeżą na głowie. Co to będzie?

Smutny.

„Ziemia Włodawska” jest jedynym pismem na terenie powiatu!

ŻYCIE SAMORZĄDOWE POWIATU.

Z Wydziału Powiatowego.

Sto siedemdziesiąte drugie posiedzenie Wydziału Powiatowy odbył w dniu 22 marca r. bież., na którym rozpatrzył i zdecydował ogółem 46 spraw, a między którymi:

Zatwierdził uchwałę zgromadzenia gminy Dębowa Kłoda o ustanowieniu opłaty nastójkę konną po 1 groszu za hektara.

Przyjął do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie inspektora samorządu gminnego z dokonanej rewizji urzędu gminy Hańsk.

Zatwierdził szereg uchwał gromadzkich, do tyjących przekazania gruntów gromadzkich na rzecz gmin pod budowę szkół powszechnych.

Zatwierdził statut o podatku gminnym od gruntów państwowych dla gminy Sobibór.

Za zaniedbywanie służby ukarał soltysów wsi Krasne, Orzechów i Orzechów Stary grzywną po 5 zł każdego.

Zatwierdził uchwałę zebrania gminy Sobibór o zaciągnięciu na pomoc rolną pożyczkę 15,000 zł.

Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości, zawieszenie przez p. Starostę soltysa Onopiuka z Lubienia, i sprawę jego nadużyć służbowych postanowiono odstąpić p. Prokuratorowi.

Udzielono stypendjum Kazimierze Nołowiczównie z Głębokiego, dla umożliwienia jej ukończenia szkoły gospodarstwa wiejskiego w Nałęczowie.

Przyjęto do Szkoły koszykarskiej Aleksandra Gruszczyka z Ostrowa.

Dokonano wyboru przedstawicieli Samorządu do Komisji Poborowej zwierząt pociągowych.

Wreszcie uchwalono wszystkie wnioski Komisji Drogowej.

Z komisji Drogowej.

Komisja Drogowa zwołana na dzień 13 marca r. b. nie odbyła się z powodu nieprzybycia członków Komisji. Odbyła natomiast posiedzenie w drugim terminie w dniu 21 marca r. b.

Po zdecydowaniu szeregu Spraw natury gospodarczej zaprojektowała nowy program polityki Sejmiku na drogach, a to z racji tej, że Sejmik powiatowy do budżetu drogowego wstawił 36,500 zł. dotacji Rządowej na drogibite, natomiast Dyrekcja Robót Publicznych wyjaśniła, że Sejmik tutejszy ponad 8,000 zł. więcej dotacji nie otrzyma. Z tego powodu uchwalony pierwotnie budżet drogowy wynoszący w Sumie 173,592 zł. Komisja zmuszona była zredukować o 28,500 zł. czyli do 145,092 zł. Wskutek redukcji budżetu, postanowiono zaniechać kupno walu parowego, ograniczyć się do waulów konnych, oraz zmniejszyć dostawę kamienia na drogę Włodawa—Sławatycze i Wisznice—Perzew.

Mieszkaniec Włodawy p. Chwedorzewski wniósł podanie do Wydziału Powiatowego o u-

dzielenie mu zezwolenia na wycięcie 7 topoli przy trakcie Koralowskim ponieważ topole te zdaniem p. Chwedorzewskiego grożą niebezpieczeństwem jego domowi i niszczą mu sad. Przed wydaniem decyzji Komisja Drogowa udała się na miejsce. Po zbadaniu Komisja Drogowa orzekła, że topole niebezpieczeństwem domowi p. Chwedorzewskiego nie grożą, szkodzą natomiast sadowi, oraz że p. Chwedorzewski wgradził się w drogę. Wobec powyższego Komisja Drogowa uchwalila wniosek na Wydział Powiatowy i wezwanie p. Chwedorzewskiego do cofnięcia ogrodzenia, oraz na zezwolenie in. Chwedorzewskiemu wycięcia topoli — po uprzednim wysadzeniu między topolami młodych drzew szlachetnych i ich pielęgnowanie, po przyjęciu się drzew za lat 2-3 topole będą mogły być usunięte.

Drugi mieszkaniec Włodawy p. Szulim Zalewski, współwłaściciel mlyna i stawu pod miastem. wniósł podanie do Wydziału Powiatowego o udzielenie mu pozwolenia na pobieranie myta na drodze Włodawa—Orchówek (p. Zalewski już dawno nie miał procesu—uwaga zecera) Oczywiście rzecz że nad podobnym wyrykiem p. Zalewski, Komisja Drogowa przeszła do porządku dziennego.

Z gmin.

Sprawy administracyjne.

Nowo wybrana Rada gminna w Krzywierzynie odbyła pierwsze posiedzenie, na którym wybrano komisję drogową i rewizyjną.

Oby Rada nowa rzeczywiście zajęła się gospodarką gminy, która zwłaszcza pod względem dróg jest bardzo zaniedbana.

Zebranie wioskowe w Orchówku wybrało 2 poborców, do których należy ściąganie podatków samorządowych i państwowych. Za wszelkie niedokładności w ściąganiu lub wyniku straty materialnie i karnie są odpowiedzialni poborcy.

Bardzo rozsądna uchwała, gdyż w tym wypadku do wszelkie nadużycia powstałe przy ściąganiu podatków odpowiadają formalnie poborcy, a nie soltys.

Sprawy oświatowe

Zebranie gminne w Turnie stwierdziło, że Dozór Szkolny zupełnie nie odpowiada swoim zadaniom.

Niestety, również stwierdziło to Rada Szkolna, przekazując prowadzenie rachunkowości szkolnej wójtowi. Nieładnie to dla Dozoru, ale trudno. Brak pracy i wypełniania swych obowiązków przez Przedwodniczących nie może być tolerowane, gdyż na tem cierpi interes ogółu.

Rada gminna w Woli Wereszczyńskiej wybrała do komisji oświatowej wójta Piaseckiego, oraz pp.: Kąsińskiego, Lamorskiego, Klawdę i Smotryckiego. Rada również uchwalila regulamin wypożyczalni księzek.

Sprawy ogniowe.

Zebrań wioskowe w Orchówku postanowiło wynająć kominiarza, do którego obowiązków należy raz na miesiąc czyszczenie kominów w każdym domu. Właściciel domu winien za każdorazowe czyszczenie zapłacić 10 gr. Wrazie niewypełnienia uchwały winnych należy kierować na drogę sądową.

Na zasadzie art. 227 ustawy samorz., za niewykonanie poleceń soltyśa, wypływających z powyższej uchwały, temuz przysługując prawo ukarania winnego dwoma dniami aresztu lub 2 zł. grzywny. Ten rodzaj wymiaru będzie prejszy, aniżeli przez Sąd Pokoju.

Sprawy podwodowe.

Zebrań gminne w Dębowej Kłodzie należy do na dzierżawę stółki następujące obowiązki: — Do obowiązków dzierżawcy należy dostarczanie podwód dla wójta i sekretarza oraz ich zastępców w sprawach służbowych, delegatom Sejmiku, Komisji pożyczkowej, członkom komisji drogowej, delegata nauczycielstwa, urzędnikom państwowym i komunalnym, policji, wojskowym prócz wojska, zwożenia drzewa dla urzędu gminy oraz odwożenia chorych i eskortowanych.

Podwoły dla nauczycielstwa oraz soltyśów dostarcza się sposobem szarwarkowym.

Z Rady Szkolnej.

Na posiedzeniu w d. 21 marca Rada Szkolna w obecności wizytatora z Kuratorium szkolnego p. Podgórskiego rozważała sprawę zatargu swego z inspektorem szkolnym. Przewodniczący na posiedzeniu p. Gliszczyński w dłuższym przemówieniu wyjaśnił, iż stanowisko p. inspektora szkolnego w stosunku do Rady powiatowej jest niepożądane. Ze strony inspektora Rada napotyka na trudności i brak zrozumienia, że tylko harmonijna praca organów administracji szkolnej i samorządu szkolnego może przynieść korzyść szkolnictwu. Tymczasem ze strony p. inspektora szkolnego Rada Szkolna właśnie napotykała szereg trudności w swej działalności, a nawet p. inspektor uznał wszystkie uchwały Rady za nieprawomocne stwarzając tem samem niemożność dalszej działalności Rady. To stanowisko p. inspektora zmusiło Radę telegraficznie odnieść się do Kuratorium o przysłanie wizytatora.

Po dłuższej dyskusji w której zabierali głos tak poszczególni członkowie Rady jak i pp. wizytator i inspektor szkolny, powzięto następującą uchwałę. Rada Szkolna Powiatowa stoi na stanowisku że tylko zupełna harmonijna praca Rady z Inspektorem szkolnym może przynieść korzyść szkolnictwu w powiecie. Ponieważ Rada doszła do wniosku że obecnie tej harmonii brak a winy tego niepożądanego stanu nie może sobie przypisać przeto zwraca się do władz nadzorczych, aby zechciały wydać zarządzenie zmierzające do wprowadzenia harmonijnej pracy p. inspektora z Radą Szkolną Powiatową.

Następnie po omówieniu sprawy budowy szkół Rada Szkolna postanowiła rozpocząć budowę mrurowanych budynków szkolnych a miano-

wicie w Kuzawce 3klasowej w Sosnowce, Holownie, Krzywierzbie, Pieszowoli, Woli Wereszczyńskiej dwuklasowych a na granicy Bytnia i Woli Uhruskiej pięcioklasowej. Budowę szkół mają się zająć komitety gminne i komitet powiatowy wyłoniony z Sejmiku.

Z Dozorów Szkolnych.

Dozór Szkolny w Ostrowie na jednym ze swych posiedzeń, uchwalił zakupić z pieniędzy poz stałych z budżetu szkolnego za 1924 rok, przezrocza do latarni projekcyjnej, powiększyć bibliotekę uczniowską, oraz zakupić materiały piśmienne dla najbardziej potrzebujących dzieci szkolnych. Ten sam wniosek na Dozór p. Klejsta kierownika szkoły, postanowił wprowadzić w szkole naukę jakiegoś rzemiosła, a to w tym celu, aby dziecko po ukończeniu szkoły, miało już pewne przygotowanie do życia. Projektowane są trzy rzemiosła: tkactwo, slusiarstwo, lub stolarstwo D. S. powołał szereg innych jeszcze uchwał

Rada Szkolna przystąpiła do wiadomości powzięto uchwały Dozoru Szkolnego m. Ostrowie, z rodzicami konstantując że nie dla formy odbywają się posiedzenia Dozoru lecz widąc, że Dozór ten całej Duszy ognie podnieść szkolnictwo, iż tylko się da najwyżej i z pewnością dobre chęci i praca dużo, bardzo dużo zdziałają, a zapewne niedługo będziemy czytać w „Ziemi Włodawskiej” wyróżnienie i podziękowanie (tem lejszej ludności, za gorliwą pracę miejscowemu nauczycielstwu

W zbożnej pracy „Szczęść Bożę.”

ZE ŚWIATA.

ROSJA

Rząd bolszewicki ma nieładną kłopoty. Sytuacja wewnątrz kraju staje się dla rządu i partii sowieckiej coraz bardziej trudniejsza. Chłop, jak był nieprzejednany tak i pozostał nim, do wszystkiego co bolszewickie. Ostatnio zaś dokonany napad na pojezierie, gdzie rabusie przy kradzieży rabowali tylko rządowe mienie, dowodzi o ciągłe tlejącym się zerwaniu walki zrywów antysowieckich. Finanse bolszewickie bez kredytu nie dają Rosji możliwości zapobieżenia klęskom głodowym i bezrobocia, a sprawa pożyczki dotąd nieuręczystwiała się.

Rządy Francji, Anglii i Ameryki nie chcą udzielić pożyczki inacej jak pod warunkiem uznania przez rząd sowiektów długów przedwojennych. Położenie więc rządu sowieckiego wewnątrz kraju jest niedopozazdrosczenia. W polityce zewnętrznej sowiektów też nie jest lepiej. Praca ich nad robieciem zametu w innych państwach nie udaje się. Jednak nie dają oni za wygraną i ostatnio w Wiedniu, centrali zagranicznej bolszewizmu, odbyła się narada, na której obecni byli Czernski Goldsztejn i Kolafova, przywódcy powstania macedońskiego z 1923 r.

Jedną z najważniejszych uchwał na „radzie wojennej” w Wiedniu jest powierzenie komunikacji bułgarskiemu Kolafofowi, jako znanemu najlepiej położeniu na Bałkanach, naczelnego kierow-

nictwa w organizacji przyszłej wojny komunistycznej na bliskim Wschodzie.

W razie niepowodzenia tej akcji wojennej w Bułgarii ofensywa bolszewicka zostanie pierzuczona do Macedonii greckiej, gdzie znajdzie oparcie w grupie „federalistów” Pamyri. Jeżeli weźmiemy moralny stan wybitnych działaczy bolszewickich, jak Rádka, Bronszejna-Trockiego i im podobnych, których rząd sowieński stale musi ograniczać w działaniu a nawet usuwać od władzy to należy wątpić w powodzenie bolszewickiej wojny na Bałkanach.

NIEMCY

Obecnie cała energia wszystkich partii politycznych w Niemczech pochłonięta została przez wybory.

Pierwszy wynik wyborów dał dla trzech wielkich obozów politycznych następujące wyniki: kandydaci republikanów otrzymali 13,409,742, głosy monarchiści 11,997,874, — komunistycy 1,885,778

Z tego wynika, że zaledwie 70 proc. ludności uprawnionej do głosowania przyjmowało udział w wyborach. Ludność niemiecka wykazała tym głosowaniem zupełną obojętność względem Republiki.

Liczyby podanych głosów na poszczególne kandydatywy wykazują zupełne rozstrzelanie się.

Wobec tego odbędą się wybory ściślejsze w dniu 26 kwietnia.

W wyborach tych walka rozstrzygnie się między kandydatem stronnictwa monarchistycznych Jarresa a kandydatem stronnictwa republikańskich i socjalistycznych Marxem.

Wynik wyborów ściślejszych trudny jest do przewidzenia, gdyż obaj kandydaci mają mniej więcej równe szanse. W akcji wyborczej prawica uważnia wielkie zdenerwowanie i niechęć względem swych kandydatów. Podczas gdy lewica zgodziła się na wspólne kandydata Marxa, prawica zaś ciągle zmienia zdanie i pomimo wystawienia Jarresa, ciągle namawia Hindenburga, by przyjął ponownie kandydaturę.

Wobec takiego lekceważenia swej osoby Jarres nosi się z zamiarem cofnięcia swej kandydatury.

Podczas głosowania nieobito się bez komunistycznych konceptów. Oto w niektórych okolicach Berlina wyborcy przekreślali listy urzędowe i stawiali swoich własnych kandydatów. Tak więc znany hokser niemiecki Brejterszetter znalazł dużo zwolenników. Wilhelm II otrzymał kilkanaście głosów w Prusach Wschodnich.

FRANCJA

Ciężkie położenie sojuszniczki naszej Francji pogorszyło się jeszcze przez tarcia wewnętrzne. Oto duchowieństwo rzymsko-katolickie, obrażone na Rząd za zamiar skasowania ambasady francuskiej przy Watykanie, wypowiedziało Rządowi ostrą walkę, której rezultatem było ustąpienie całego Rządu z Heriotem na czele. Prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej, pan Doumergue konferował z przywódcami stronnictw, decyzja jednak

jeszcze nie zapadła i niewiadomo: kto teraz stanie na czele Rządu. Ostatnie wiadomości donoszą że prubują stworzyć rząd pp. Briand i Painleve.

CZECHOSŁOWACJA

wchodzi na drogę bliższego porozumienia z Polską, mianowicie: 20 h.m. przybędzie do Warszawy czeski minister spraw zagranicznych, dr. Benes, który podpíše trzy umowy, regulujące stosunek Polski do Czech, mianowicie:

- 1) umowę arbitrażową, na mocy której oba państwa godzą się regulować sprawy sporne za pomocą sądu rozjemczego;
- 2) umowę likwidacyjną, dotyczącą ostatecznego usunięcia żałogów na gruncie mniejszości w obu państwach i wreszcie
- 3) umowę handlową.

Z POLSKI.

Rozpoczęły przez P. P. S. strajk służby folwarcznej pomimo, że objął kilkanaście powiatów to jednak nie rozszerzył się na cały kraj i jest nadzieja, że zostanie zlikwidowany.

Klub Wyzwolenia zgłosił do łaski marszałkowskiej wniosek rozwiązania Sejmu i zarządzenia wyborów w jesieni. Sejm nagłosem wniosku przyjął i uchwalił dyskusję nad wnioskiem. Uchwala Sejmu wywołała zakłopotanie wśród Wyzwolenia, które chciało dla względów demagogicznych uchwalić Sejmowej odrzucającej wniosek ale nie pragnęło zupełnie roztoczenia nad nim dyskusji. Ponieważ wnioskodawcy nie potrafili uzasadnić swego wniosku przeto Sejm większością głosów zgłoszony wniosek uchylił; za wnioskiem Wyzwolenia głosowała część wywoleńców, komuniści i mniejszości narodowe, a przeciw wnioskowi wszystkie stronnictwa nie wykluczając socjalistów.

Również i drugi wniosek Wyzwolenia wymieniony przeciwko Ministrów Spraw wojskowych przy głosowaniu nad poborem rocznika o skreślenie kontyngentu o jednego żołnierza nie przeszedł i po przedmówieniu posła Libermana z P. P. S. wykazującym Wyzwoleniu antypaństwowość wniosku prawie przez cały Sejm został odrzucony

Wogóle w ostatnich czasach w Wyzwoleniu coś się popsuło i znowu 3 senatorów uważało za stosowne szereg Wyzwolenia jako stronnictwa które, nie zawsze na państwowym stanowisku stoi — opuścić.

Teke Ministra Oświaty objął Stanisław Grabski, ten, który jako delegat rządu zawarł ze stolicą apostołską konkordat.

Swego czasu przez Sąd skazanych na śmierć komunistów Bagnińskiego i Wieczorkiewicza, a wymienionych obecnie przez Rząd polski na polaków przez sowieży również skazanych; w drodze do granicy zabił policjant Muraszko. Minister Spraw Wewnętrznych polecił Muraszkę aresztować a przeciwko tym którzy nie upińwolił eskortowanych przed zabójstwem wdrożyć dochodzenia.

KRONIKA MIEJSCOWA

Z izby sądowej.

Sąd Okręgowy Bielski na kadencji we Włodawie w dniu 28 marca r. b. rozpatrywał między innymi sprawę o fałszywe oskarżenie.

W sprawie występowali: p. Adam Dunin, b. inżynier drogowy Sejmiku, jako oskarżony oraz Przewodniczący Sejmiku Włodawskiego, p. Starosta Wielanowski i Sekretarz Sejmiku, Zieliński — jako świadkowie. Bronił oskarżonego mecenas Maciejewski z Białej Podlaskiej, popierał oskarżenie mecenas Rettinger z Lublina, oskarżał prok. Jasiński.

Sprawa przedstawiała się następująco:

Sejmik Powiatowy do poruszania samochodu ciężarowego uzyskał od Ministerstwa Skarbu zwolnienie benzyny od podatku państwowego. Benzynę tą nabywał w Państwowych Zakładach Naftowych w Drohobyczu. Przy nabywaniu benzyny należało ze strony Sejmiku przesłać zamówienie w 3 jednobrzmiących egzemplarzach dlatego, że Zakłady Naftowe jeden egzemplarz przysyłały ekspedycji z poleceniem wysłania benzyny, drugi egzemplarz pozostawał w Dyrekcji Zakładów i 3-ci egzemplarz wysyłano do akcyzy we Włodawie z uwiadomieniem, iż taki transport benzyny jest wolny od podatku. Sejmik powiatowy, nabywając benzynę, nie wysyłał 3 zamówień, a tylko 1 egzemplarz. W tym wypadku urzędnik Dyrekcji uzupełnił 2 brakujące egzemplarze, które podpisywał własnym nazwiskiem.

Pan Dunin, zawiadzając pewnym zbiegom okoliczności, dowiedział się, czy też przeczytał prawdopodobnie w Urzędzie Akcyzy zamówienie na benzynę dla Sejmiku Włodawskiego, podpisanego nazwiskiem „Janiszewski” — i wykombinował przypuszczenie, że popełniono nadużycie. Nie zastanawiając się głębiej, wystosował skargę w lipcu 1923 roku do Prokuratora w Białej Podlaskiej, że starosta, p. Wielanowski, sfałszował zamówienie na benzynę, podpisując na tymże zamówieniu Janiszewskiego.

Oczywiście rzecz, że prokurator przeprowadził ścisłe śledztwo, w rezultacie pociągnął do odpowiedzialności karnej p. Dunina za fałszywe oskarżenie.

Zdawałoby się, że po tak długim czasie (bliżej 2 lata) sprawa nareszcie zostanie rozegrana.

Niestety! Zawiódł się oskarżony p. Dunin, zawiódł się p. prokurator, jako oskarżyciel, zawiódł się pp. mecenas, a i po brzegi wypełniona sala ciekawej publiczności.

Oto Sąd Okręgowy zgubił skargę p. Dunina, rąnąc w stosowaniu do p. Prokuratora.

Po przesłuchaniu świadków, Sąd wyniósł wyrok odraczający sprawę do czasu odszukania zagubionego dokumentu.

Niestetyżane w dziejach sądownictwa rzeczy dzieją się u nas. To też mecenas Rettinger w swej replice słusznie między innymi zaznaczył:

— Sprawa dzisiejsza jest zgóry przesądzona, nie mamy tu co robić ani ja, ani mój przeciwnik, kolega Maciejewski. Pozostała nam jedynie nadzieja, że Polska się buduje, że może zacznie le-

piej płacić swych urzędników, a wówczas lepsze będą głowy sprawować odpowiedzialne urzędy.

Posądzenie.

Paweł Zdolski ze Stawek w dn. 3 b. m. przyjechał na jarmark do Włodawy. W ścisisku jarmarczonym Zdolskiemu wyciągnięto z kieszeni woreczek, w którym znajdowało się 130 złotych.

Ponieważ Zdolski był w kompanji z Ciepaliowiczem Józefem, więc go posądził o kradzież pieniędzy. Poszkodowany Zdolski udał się na posterunek policji, gdzie został spisany protokół celem podania sprawy tej do sądu pokoju.

Kradzież w młynie.

W Ostrowie do młyna Pawła Laszki, w noc cy 30 b. m. zakradli się złodzieje. Rabusie dostali się do młyna za pomocą podkopu.

Mimo zbliżających się świąt złodzieje mąki nie kradli.

Skradli natomiast trzy pasy napędne. Poszkodowany Laszko ocenia wartość skradzionych pasów na 150 złotych.

Kradzież biżuterji.

Do mieszkania Rubina Rozmaryna w Ostrowie w nocy z 28 na 29 b. m. zakradli się złodzieje; dostali się do mieszkania i rozpoczęli poszukiwanie kosztowności.

Widocznie złodzieje za głośno się zachowywali, gdyż Rozmaryn obudził się, Rozmaryn spostrzegł złodziei, rzucił się na nich. Spłoszeni złodzieje zaczęli uciekać, a ostatni, uciekając uderzył Rozmaryna łomem w głowę.

Rozmaryn upadł nieprzytomny i złodziejom udało się umknąć. Mimo spłoszenia, złodzieje zdolały ukraść: 90 rubli złotych, złoty zegarek, kolczyki złote i pięć pierścionków.

Wartość skradzionych rzeczy Rozmaryn ocenia na 600 złotych.

Policja jest już na tropie złodziei.

Nie pragnij cudzego.

Na rynku włodawskim w dniu 5 kwietnia b. r. Nalipina Barbara z Korolówki upuściła chusteczkę, w której miała zawinięte drożdże i 50 złotych.

Zawiniątko to znalazł Szmít Michał z Kapłonos i choć inni widzieli, iż go znalazł, do znalezienia nie chciał się przyznać.

Nalipina zaczęła się zbyt głośno i energicznie dopominać się o swą własność tak, że dochodziło do bójki. Usłyszał tę awanturę policjant i zabrał klóćcych się na posterunek. Po przeprowadzeniu na posterunku policji odpowiedniego dochodzenia u Szmíta — zguba się znalazła — wobec tego sporządzono odpowiedni protokół, oskarżający Szmíta o przywłaszczenie cudzej własności i całą sprawę oddano do sądu pokoju.

Okradzenie komory za pomocą podkopu.

Okręgowy Sąd bielski na kadencji we Włodawie, pod przewodnictwem sędziego Limanowskiego, sądził w trybie uproszczonym sprawę Piotra Berezińskiego, mieszkańca wsi Żłobek, gminy

Sobibór, oskarżonego o kradzież różnego ubrania oraz wiewpra zabitego z komory Onufrego Trybuszka, również mieszkańca wsi Żłobek. Kradzież dokonano za pomocą podkopu w nocy. Wartość skradzionych rzeczy Trybuszk obliczył na przeszło 500 złotych.

Komendant posterunku policyjnego w Sobiborze zeznał na sprawie, że gdy przybył rano na miejsce kradzieży, spostrzegł ślady nóg, między którymi był ślad bosej stopy z obciętym palcem.

Ślady te prowadziły wprost do zagrody Berezńskiego, który właśnie ma obcięty u nogi palec.

Świadców Berezńskiego zeznali, że ślad bosej nogi nie był zupełnie podobny do nogi Berezńskiego. Sąd po obejrzeniu nogi na miejscu również tego podobieństwa nie ustalił.

Obrońca oskarżonego, p. Kosiński, w swej mowie wskazywał na zgodność zeznań wszystkich świadków, którzy nie stwierdzili podobieństwa śladów z nogą Berezńskiego, a przeciwnie: niektórzy świadkowie zeznali, że Berezński tej nocy był u siebie w domu.

Wobec tak niezbytich dowodów niewinności Berezńskiego, p. obrońca Kosiński w ostatnim swym słowie prosił sąd o uniewinnienie Berezńskiego. Sąd Berezńskiego uniewinnił.

Każdy sobie rzepkę skrobie.

Tak też postępują właściciele domów we Włodawie przy zamiataniu ulic.

Każdy posiadacz posesji w innej porze dnia zamiatą przed swym domem ulicę. Dlatego też zamiatanie ulic trwa prawie do południa, a przechodnie zmuszeni są połykać kurz.

Najbardziej dokuczliwym to zamiatanie staje się między godziną 8 a 9 rano. Przechodnie w tym czasie z ledwością mogą przedrzeć się przez tumany kurzu.

Wobec nastającej pory letniej, plaga takiego zamiatania ulic będzie bardziej dokuczliwą. Zlewać ulice wodą przed zamiataniem i określić czas zamiatania — oto jedyna rada na pozbycie się tej plagi kurzowej.

Już coś się robi.

Magistrat włodawski, od zapowiedzi przeszedł do czynu.

Oto od kilku tygodni rozpoczął pracę nad uporządkowaniem ulic w mieście. Zeszłego roku zasadzone zostały drzewka na ulicy Różanieckiej. Obecnie Magistrat przystąpił do obsadzenia dalszych ulic drzewkami. Już zasadzone zostały drzewka na ulicy 13 Listopada i 3 Maja.

Brukowanie ulic Magistrat rozpoczął od ulicy 30 Maja przy kościele. Wybrukowano też w całości spadek od strony ulicy Mostowej. Przemyt spadek ten ogrodzono barierą dębową i przy barierze przez całą jej długość zrobiono lawę.

Tak więc całą przestrzeń przed kościołem doprowadzono do należytego porządku.

Początek tych robót w mieście dowodzi, że p. Burmistrz Ber obowiązki gospodarza miasta traktuje poważnie.

Jezeli dalszy ciąg robót będzie prowadzony w tym samym tempie, jak początek, to możemy być pewni, że za miesiąc będziemy mogli chodzić po ulicach Włodawy, jak po stole.

Pobicie.

Proboszcz parafji Hańsk, ks. Konstanty Harasim, złapał konia, łażącego po zasianym polu probostwa.

Chciało się, że właścicielem konia był Adam Mielniczuk. Gdy ks. Harasim zwrócił uwagę Mielniczukowi, iż konia nie pilnuje, Mielniczuk nie bardzo się tym przejął.

Z tego powstała sprzeczka między ks. Harasimem, a Mielniczukiem, w rezultacie której miał ks. Harasim pobić Mielniczuka.

Mielniczuk podał sprawę do sądu.

Sąd pokoju w dniu 3 b. m., po rozpatrzeniu skargi Mielniczuka, skazał ks. Harasima za pobicie na 5 zł. grzywny. W imieniu ks. Harasima występował w sądzie obrońca sądowy, p. Kosiński.

Nieudały występ „dolinarza” brzeskiego.

Józef Posmowski znany „dolinarz” z Brześcia przyjechał dn. 5 b. r. na jarmark do Włodawy na gościnne występy.

Odrzucał się do roboty bardzo energicznie, gdyż zdolał dokonać czterech kradzieży kieszonkowych. Okradł on następujące osoby:

Stefanowi Kucowi z Wyrk stracił 20 zł. z portfelem, Czymukowi Charytonowi z Orchowa wyjął portfel z dowodami osobistymi, Dacinka Konstantego ze Zbaraża okradł na 20 zł. Szewczukowi Mikołajowi z Kołacz wyjął woreczek z 7 złotych.

Poszkodowani udali się na posterunek policji z zameldowaniem o kradzieży. Komendant posterunku, p. Nowak, natychmiast wszczął poszukiwanie sprytnego jegomocia i w kilka godzin przyłapał ptasza. Po sprowadzeniu Posmowskiego na posterunek policji, komendant posterunku p. Nowak dokonał u Posmowskiego rewizji i odpowiednio zadaniem pytaniami spowodował przyznanie się Posmowskiego do wszystkich kradzieży. Przy Posmowskim znaleziono wszystkie skradzione pieniądze i portfel. Posmowskiego osadzono w areszcie, gdzie będzie rozmyślał o swoim narymnie losie aż do sprawy sądowej.

Z teatru.

W sobotę d. 28 marca b. r. przyjechał do Włodawy wędrowny zespół artystów dramatycznych, który od kilku miesięcy objeżdża miasta kresowe, wystawiając sztuki patryotyczne.

We Włodawie powyższy zespół artystów odegrał dwie sztuki t. j. w sobotę, 28, odegrano „Potop”, wyjątek z powieści Sienkiewicza, a następnego dnia w niedzielę odegrano „Kudjana” Słowackiego.

Trzeba przyznać, że jak na zespół prowincjonalnej wędrowej trupy wywiązano się ze swego zadania dosyć solidnie.

Praca tego zespołu artystycznego jest godną poparcia, gdyż krzewi i wzmacnia na kresach uczyniarodowe, tymbarziej, że pracuje on o własnych siłach bez pomocy rządowej.

To też Magistrat, chcąc przyść z pomocą owej trupie artystycznej, zwolnił obydwaj przed-

stawienia od procentowego podatku na rzecz miasta.

Publiczności na przedstawieniu było nie zbyt wiele, tak że zespół artystów za swą pracę, prócz moralnego zadowolenia, nic więcej we Włodawie nie zyskał.

Zgon Kosyka z Orchówka.

Zmarł na ziemiach Podlasia działacz narodowy i bojownik za wiarę katolicką dawny, unita Maksymilian Kosyk. Dnia 15 b. m. odbył się uroczysty pogrzeb przy współudziale tłumów publiczności i orkiestry wojskowej. Nad grobem obok kościoła w Orchówku przemawiali ks. dziekan Pabisiewicz, starosta Dr Wielanowski i Senator Błyskosz. Zyciorys św. p. Kosyka i szczegóły pogrzebu podamy w następnym № Ziemi

Przysposobienie Wojskowe.

Z inicjatywy Związku oficerów rezerwy odbyła się w obecności delegata Dowództwa Okręgu Wojskowego, por. Czuputowicza, konferencja Prezesów organizacji Społecznych w sprawie organizacji wśród młodzieży przysposobienia wojskowego. W konferencji wzięli udział: Prezes Tow. Straży Ogniowej, p. Chmielewski, Prezes Sokola p. Dawid, Prezes Tow. Opieki nad Kresami, p. Głiszczyński. Garnizon włodawski reprezentował por. Słomczyński. Przewodniczył konferencji p. Głiszczyński. Po referowaniu celu organizacji przez por. Czuputowicza zebrani postanowili wszcząć organizację wśród młodzieży na terenie miasta przez Tow. Sokół, zaś powiatu przez Tow. Opieki nad Kresami.

Dzień Lotniczy.

Staraniem Tow. Ligi Obrony Pow., dnia 13 b. m. odbył się we Włodawie dzień lotniczy. Niestety jednak Zarząd miał pecha. Przybyłemu na aparacie lotniczym z Warszawy lotnikowi zabrakło benzyny i nie mógł czynić wlotów z amatorami, zaś prelegentowi znowu zabrakło filmów kinowych i nie mógł wygłosić odczytu. Liczne zebrana publiczność nie mogła otrzymać z powodu spóźnionej pory wygranych fantów na loterii. Wieczorem odbyła się na cel Ligi taneczna zabawa, na której znowu zabrakło wodzireja a nadobnym tancerkom zabrakło tancerzów. Nie zabrakło wprawdzie w bufecie specjalów świątecznych, ale znużonym świętowaniem uczestnikom zabawy znowu zabrakło apetytu i pragnienia. Po amono tych jednak niepowodzeń, Liga pow. osiągnęła z rozprzedaży biletów loteryjnych 1,500 zł.

Wiadomości bieżące.

Wygrane Loterii Państwowej.

Dnia 8 i 9 kwietnia b. r., podczas ciągnięcia losów 1 klasy Loterii Państwowej pauly wygrane na następujące numery:

20.000 zł. — № 127;
10.000 zł. — № 23912;

3.000 zł. — № 5393;

1.500 zł. — № 36 988;

800 zł. — №№ 22.223; 30 138;

400 zł. — №№ 15.260; 31.456;

250 zł. — №№ 15.128, 15.622, 34.474;

200 zł. — №№ 1.207, 14.207, 32.247, 40.878, 46.704;

150 zł. — №№ 3.808, 4.209, 16.719, 16.852, 19.016, 36.514, 37.980, 40.112, 47.628, 49.718;

125 zł. — №№ 4.122, 7.734, 8.858, 10.401,

11.286, 11.295, 15.217, 17.782, 18.243, 21.575, 23.704,

24.051, 25.538, 26.335, 26.914, 28.645, 33.949, 34.701,

37.872, 39.684, 40.456, 43.267, 47.325, 48.237;

100 zł. — №№ 354, 722, 802, 940, 1.374,

1.800, 3.544, 3.658, 4.041, 4.081, 4.152, 4.321, 5.568,

6.166, 6.520, 9.270, 9.857, 10.218, 10.434, 10.453, 10.672,

12.213, 12.853, 13.703, 13.858, 15.232, 15.622, 16.234,

16.260, 16.681, 16.808, 16.942, 17.059, 18.982, 19.282,

19.569, 21.324, 22.182, 22.225, 22.243, 22.601, 22.566,

22.684, 23.155, 23.339, 23.519, 23.586, 23.594, 23.859,

23.908, 23.945, 25.334, 25.880, 26.887, 27.615, 28.090,

28.256, 29.576, 29.716, 30.389, 30.717, 31.026, 31.399,

31.765, 31.873, 32.026, 32.238, 32.976, 32.986, 33.480,

33.655, 34.659, 35.025, 35.312, 35.898, 37.053, 37.122,

39.150, 39.892, 39.531, 39.732, 40.595, 40.667, 41.004,

42.125, 42.243, 42.523, 44.000, 44.331, 44.382, 45.201,

45.615, 45.746, 46.199, 47.022, 47.036, 47.359, 47.665,

48.277, 48.411; wreszcie po **80** złotych padło ogółem na 1.850 losów. — Numerów tych nie umieszczamy z powodu braku miejsca.

Kolektura włodawska zawiadamia, iż rozpoczęła sprzedaż biletów do 2 klasy Loterii Państwowej, której ciągnięcie odbędzie się w maju.

Bilety są do nabycia w Kolekturze Związku urzędników Sejmiku.

Walka z gruźlicą.

Z inicjatywy niedawno powstałego Związku Przeciwigruźliczego odbędzie się dnia 16 i 17 maja r. b. w Krakowie I-szy Zjazd Przeciwigruźliczy. Bezpośrednio po nim dn. 18 i 19 maja również w Krakowie będzie miał miejsce IV Zjazd lekarzy sanitarnych miejskich.

Obydwa Zjazdy mają na celu omówienie spraw, dotyczących zagadnień zdrowia publicznego i wskazania środków walki z chorobami społecznymi, zwłaszcza z gruźlicą, szerzącą się w sposób zastraszający.

Komitet Organizacyjny obu Zjazdów zaprasza do udziału w nich świat lekarski i ogół czynników rządowych, samorządowych i społecznych, którzy pojmują całą doniosłość poprawy stosunków zdrowotnych kraju. W obu zjazdach przewidziany jest udział przedstawicieli zagranicznych T-w Przeciwigruźliczych.

Na zjeździe Przeciwigruźliczym będą wygłoszone następujące referaty:

- 1) Klasyfikacja gruźlicy;
- 2) Leczenie gruźlicy swoiste i chirurgiczne;
- 3) Leczenie kwasotę i szczerzą odmą piersiową;
- 4) Leczenie klimatyczno-sanatoryjne;
- 5) Leczenie chirurgiczne.

3) Zasady społecznej walki z gruźlicą w Polsce.

4) Znaczenie społeczne przychodni w walce z gruźlicą.

Na zjeździe sanitarnym omawiane będą następujące tematy:

1) Krótki zarys przebiegu ważniejszych spraw na ubiegłych zjazdach.

2) Organizacja pomocy lekarskiej, organizacja służby zdrowia dzielnic małopolskiej.

3) Sprawa organizacji sanitarnych w oświetleniu budżetów miast i rejoników w r. 1925.

Opieka nad dzieckiem i matką i walka ze śmiertelnością niemowląt i dzieci z uwzględnieniem potrzeb higieny szkolnej.

Pourzas Zjazdów będzie urządzona wystawa higieniczna.

Wszelkie wyjaśnienia udziela Sekretariat Komitetu Organizacyjnego Zjazdów (Kraków, magistrat, miejski urząd zdrowia)

Od naszych korespondentów.

HANŚK.

Do Redakcji „Ziemi Włodawskiej”.

Najmocniej upraszam redakcję „Ziemi Włodawskiej” o łaskawe umieszczenie mojego listu, mianowicie:

Dnia 9 marca r. bież. przyjechałem z młyna Macioszyn, wyłożyłem konia z chomątą i zaprowadziłem go do studni napoić (studnia jest w środku wsi), a kiedy już napoiłem konia i prowadziłem go do stajni — tuż przy drodze, na polu, leżał nawóz i za kupą tego nawozu był zajęty. Zajęć ten wyskoczył z kupy, a koń — zobaczywszy go — strachnął się (koń młody, trzyletni) i szarpnął się tak mocno, aż mnie przewrócił.

Koń mój, po wyrwaniu mi się z rąk, pobiegł za furmankami, które jechały drogą, przeleciał przez żyto moje i moich sąsiadów i poleciał w stronę cmentarza, a ja pobiegłem w ślad za nim.

Zdaleka zauważyłem, że konia mego prowadzi już proboszcz parafii Hańsk, ks. Harasim. Ja podchodzę do księdza Harasima i dziękuję najmocniej księdzu za zatrzymanie mego konia, bo mógłby polecieć niewiadomo gdzie, bo to koń młody i dopiero kupiony, a ksiądz mi na to odpowiedział:

— Ja ciebie taki synu zabiję dzisiaj, kiedy to twój koń. Zapłać mi 10 złotych odszkodowania.

W te pędy, nie łapiąc już koła (wtedy ksiądz łapał mego konia) zaczął mnie gonić. Kładąc jedną rękę do kieszeni, a w drugiej miał kantery z koni. Ja, wiedząc, że ksiądz Harasim tyłu ludzi pobił tak, że niektórzy pokaleczył, to wiedziałem, że i mnie to spotkać może, więc zacząłem uciekać, a ksiądz począł mnie gonić i gonil na przestrzeni pół kilometra, lecz ksiądz nie mógł mnie dogonić, więc złapał kienienia i uderzył mnie z tyłu w głowę, około ucha. Po uderzeniu mnie upadłem na ziemię bez życia i leżałem około pół godziny. Wtedy ksiądz dopadł do mnie i bił mnie kantarami, lecz tego nie pamiętam, tylko mówią mi moi świadkowie.

Kiedy podniosłem się, to zobaczyłem konia swego, pasącego się na życie ks. Harasima, przy

samym brzegu, przy drodze. Poszedłem i konia swego złapałem i prowadzę go do domu, a tu widzę, że ks. Harasim znowu idzie do mnie, lecz ja nie uciekałem, gdyż nie mogłem, bo byłem bardzo chory, a sądziłem, że drugi raz już bić mnie ksiądz nie będzie, jednak podchodzi do mnie i konia wydziera mi z rąk. Ja konia oddałem księdzu i ksiądz zaprowadził go do swojej stajni — (prowadzał ksiądz mego konia na posterunek, lecz posterunek nie przyjął mego konia i ksiądz przyprowadził mi go do domu z powrotem).

Ja, wracając do domu bez konia, wstąpiłem do urzędu gminy Hańsk i zameldowałem o powyższym. Pisarz gminy, p. Muszyński, powiedział mi, abym poszedł na posterunek i zameldował o tem, dodając:

— Idźcie do felczera, ohy wam zatrzymał krwotok (mnie krew bardzo szła z głowy).

Poszedłem na posterunek i oświadczyłem o powyższym zajściu, lecz dyżurny posterunku oświadczył mi, że sprawa to jest prywatna i dochodzenia robił nie będzie. Ja z posterunku wprost poszedłem do felczera w Dubecznie. Felczer zaraz włosy mi obstrzygł z głowy, krwotok zatrzymał i powiedział, abym natychmiast pojechał do doktora, do Włodawy, ponieważ rana jest niebezpieczną — co natychmiast uczyniłem, pojechałem do Włodawy, do doktora powiatowego. Doktor, po zbadaniu rany, powiedział, że uderzenie jest bardzo szkodliwe i jednocześnie wydał mi zaświadczenie, które załączyłem do skargi sądowej. Skarga tą do sądu pokoju we Włodawie wniosłem o sobieście do własnych rąk p. sądziego. P. sądzia po przeczytaniu tej skargi, pokręcił głową i kazał mi iść do domu (za wniesienie skargi nie zapłaciłem).

Do dnia dzisiejszego pracować nie mogę i wobec tego gospodarstwo moje traci okropnie. — A obecnie ludzie mi mówią, że i sprawę tą w sądzie przegrać mogę, ponieważ, iż ks. Harasim już tyłu ludzi pobił i nie tylko w sądzie pokoju, we Włodawie, ale i w sądzie okręgowym w Białej Podlaskiej i zawsze każdą sprawę kręci: to polubownie się zgodzi, to na sprawę nie stanie, tak, że poszkodowanemu naprzykrzy się i dobrowolnie się z księdzem zgodzi, albo też zaniecha wszystkiego.

Obecnie przychodzi do mnie wójt gminy Hańsk, Józef Leszczyński, proponując mi zgodę, ja zaś hojnie się zgodziłem, aby mnie na te zgody nie oszukali. Mając na myśli sprawiedliwość, prawo, konstytucję, sądcę, że moja sprawa będzie wygrana i sprawiedliwie przez sąd rozstrzygnięta.

Powwyższy mój list niech każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej weźmie pod uwagę i powie że nie tędy droga do odrodzenia Ojczyzny.

Powoluje się na świadków:

Radeckiego Andrzeja, Michałowskiego Jana, Barbabela Herszka, wszyscy ze wsi i gminy Hańsk, powiatu włodawskiego.

Hańsk, dnia 17 marca 1925 roku.

Za niepiśmiennego Adama Mileniuka i na skutek jego osobistej prośby podpisał się

W. Adamczuk.

Redakcja wstrzymała się z umieszczeniem korespondencji i odpis listu przesłała ks. Bisku-

powi Fulmanowi z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń i zawiadomienie Redakcji celem uspokojenia naszego korespondenta, że zachowanie ks. Harasima doszło do wiadomości ks. Biskupa. Ponieważ jednak Redakcja — pomimo, iż miesiąc upłynął od wysłania listu — nie otrzymała odpowiedzi — zmuszona była powyższy list umieścić, zwłaszcza, iż ta smutna sprawa znalazła swój epilog w sądzie i ks. Harasim został ukarany grzywną. . . . 5 zł.

DZIAŁ URZĘDOWY

Starosta Włodawski

L: 6673

Przedmiot: w sprawie zakupu zboża przez władze wojskowe.

Włodawa, dnia 10 kwietnia 1926 r.

Do
Magistratów i Urzędów Cywilnych
w powiecie Włodawskim.

Minister Skarbu pismem z dnia 8 marca b. r. L: 499 (DR) 3 zawiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, iż władze wojskowe przystępują do zakupu żyta na rynku krajowym, ogłaszając o tem publicznie i parokrotnie w miejscowej prasie. Ogłoszenia te zawierają będą zawiadomienie, że wojsko kupuje za gotówkę w ciągu najbliższych miesięcy, aż do odwołania, wszelką ilość żyta po cenie 32 zł. za 100 kg. loco stacje załadowania.

W razie spadku cen zboża za granicą, cena 32 zł. zostanie odpowiednio przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych obniżona, jednak odebrane przed ogłoszeniem niższi, ilości będą płacone po 32 złotych,

Przy dostawach do magazynów wojskowych doliczone będą faktyczne koszty transportu.

Warunki odbioru, uwzględniając możliwie najdalej posunięte ułatwienie dla dostawcy, zostaną wyraźnie w zawiadomieniu wskazane.

W końcu ogłoszenie zaznaczy, że gdyby ta akcja nie dała w najbliższym czasie spodziewanych wyników — Rząd przystąpi do zakupu zboża za granicą.

O powyższym komunikuję z poleceniem bezwzględnego i jaknajszerszego podania do wiadomości publicznej.

STAROSTA

—o—

Odpis

Warunki uzyskania paszportów emigracyjnych do poszczególnych Krajów.

Wydawanie paszportów emigrantom, uzależnione jest od pozwolenia Urzędu Emigracyjnego lub jego agend. Na mocy ustawy z dnia 17 lipca 1924 r. w sprawie opłat za paszporty (Dz. U. R. P. Nr. 88) oraz rozporządzenia wykonawczego z dnia

27 października 1924r. (Dz. U. R. P. Nr 95) paszporty te są wolne od opłat.

Niezbędne zaś dla uzyskania paszportów zaświadczenia wymienione w par. 1B rozporządzenia z dnia 27 października wydają emigrantom do krajów zamorskich Urząd Emigracyjny; emigrantom do krajów kontynentalnych. — Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy, które w wypadkach wątpliwych odwołują się do decyzji Urzędu Emigracyjnego.

Dla uzyskania tych zaświadczeń przedstawiane są przez emigrantów niżej wymienione dokumenty, których zbadanie ma na celu stwierdzenie.

1) Czy ubiegający się o paszport jest rzeczywiście emigrantem wyjeżdżającym w celu zarobkowym lub utrzymującej go rodziny, która wyjechała poprzednio w tym samym celu, 2) czy proponowane mu warunki pracy zgodne są z zawartymi w kraju emigracyjnym układami lub ze skalą płac przyjętą dla robotników miejscowych, 3) czy jedzie do kraju w którym emigracja bądź regulowana jest przez specjalne układy bądź przedstawia względnie korzystne warunki i dlatego może być popierana przez Rząd Polski. 4) czy posiada warunki potrzebne dla uzyskania prawa wstępu do kraju emigracyjnego i dłuższego w nim pobytu.

Następujące dowody potrzebne są dla uzyskania paszportów emigracyjnych do poszczególnych krajów:

Paszporty do Francji i do Belgii

Emigranci wyjeżdżający jednostkowo do tych krajów w celu zarobkowym przedstawić winni wezwanie do pracy zawierające następujące dane: a) rodzaj pracy, b) wysokość wynagrodzenia, c) czas trwania umowy, d) adres firmy lub pracodawcy, e) zapewnienie mieszkania. Dokument ten zaświadczony być winien przez francuską lub belgijską policję, oraz Ministerstwo pracy lub Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy jednego z tych urzędującego w jednym z tych krajów. Osoby wezwane przez męża, ojca lub dzieci pracujące w jednym z tych krajów przedstawić winne wezwanie sprowadzającego członka rodziny, oraz zaświadczenie jego pracodawcy zapewniające mieszkanie. Dokumenty te zaświadczone być winny przez policję francuską, względnie belgijską, oraz przez właściwy konsulat Polski. Zaczyna się, że wymagane zaświadczenie Konsula Polskiego ma na celu zagwarantowanie warunków pracy zgodnych z zawartymi układami, a zaświadczenie władz francuskich lub belgijskich jest niezbędnym warunkiem uzyskania wizy konsula jednego z tych krajów.

Emigranci wyjeżdżający w transportach zbiorowych organizowanych z zawartymi układami za wiedzą Urzędu Emigracyjnego i właściwych Urzędów Pośrednictwa Pracy otrzymują paszporty ustalone trybem na stacji zbiorowej na podstawie dowodu osobistego i polecającej karty Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Paszporty do innych krajów europejskich, wyższy Rosję, Niemcy i Litwę, do których emigracja jest zatrzymana,

Emigranci, lub sprowadzane przez nich rodziny, przedstawić winni wezwanie do pracy zawierające wyżej dane, lub wezwanie męża, ojca lub dzieci, wraz z zaświadczeniem pracodawcy. Dokumenty te winny być potwierdzone przez miejscowe władze zajmujące się sprawami pobytu emigrantów oraz przez właściwy Konsulat Polski.

Kobiety samotne do lat 21 jadące w celu zarobkowym mogą otrzymać paszporty do krajów europejskich, o ile jest gwarancja co do dostatecznej opieki w drodze i na miejscu pracy,

Paszporty do Stanów Zjednoczonych.

Emigranci ubiegający się o paszport do tego kraju, przesać winni do Urzędu Emigracyjnego kartę wstępu wydaną przez Konsulat Stanów Zjednoczonych w Warszawie po 1 lipca 1924 r. w której oznaczony będzie termin zgłoszenia się po wizie.

Wobec ograniczenia kwoty polskiej na mocy amerykańskiej ustawy emigracyjnej uchwalonej w 1924 r. do 5982 osób (na mocy ustawy poprzedniej kwota polska wynosiła 30.977 osób). Konsulat Stanów Zjednoczonych udziela w roku bieżącym karty wstępu wyłącznie osobom jadącym po za kwotę (duchowym wzywaniem przez gminy wyznaniowe studentów zapisanych do wyższych uczelni amerykańskich, zatwierdzonych przez amerykańskiego Ministra Pracy reemigrantów powracających do Stanów po krótkim pobycie, nie przekraczającym roku, wreszcie żonom i dzieciom do lat 18 obywateli amerykańskich przebywających w Stanach, 2) osobom mającym pierwszeństwo w kwocie na mocy ustawy oraz otrzymujących instrukcje (dzieciom do lat 21 obywateli amerykańskich, żonom obywateli amerykańskich, których mężowie przebywają poza granicami Stanów w chwili złożenia podania, wreszcie rolnikom, jadącym w celu pracy na roli, a posiadającym karty wstępu wydane w ubiegłym roku oraz emigrantom, którzy otrzymali wize amerykańskie w zeszłym roku i nie mogli wyjechać z powodu wyczerpania kwoty.

Przepisy te dotyczą wszystkich polskich bez względu na miejsce pobytu. Emigrant przebywający poza granicami Kraju nie może otrzymać wize bez wiedzy konsultatu Stanów Zjednoczonych urzędującego w kraju jego przynależności.

Paszporty do Kanady.

Emigranci ubiegający się o paszporty do tego kraju przesać winni do Urzędu Emigracyjnego pozwolenie (permit) kanadyjskiego Departamentu Imigracji i kolonizacji, bez którego nie uzyskają kanadyjskiej wize. O permity starać się mogą krewni, znajomi lub pracodawcy zamieszkali w Kanadzie. Permity nie są wymagane 1) od żon i dzieci do lat 18 osób prawnie zamieszkałych w Kanadzie, które posiadają afidawy poświadczone przez Konsulat Polski w Montreal, 2) od rolników zawodowych posiadających dostateczne środki na założenie własnego gospodarstwa (najmniej 2 tysiące dolarów).

Paszporty do Brazylii, Argentyny i Palestyny.

Emigranci starający się o paszport do tych krajów przesać winni do Urzędu Emigracyjnego podanie zawierające oświadczenie o zamierzonym wyjeździe na czas dłuższy w celu zarobkowym oraz świadectwo zawodu z opisem które służy w tym wypadku jako dowód zarobkowego celu podróży i załączką kartę okrętową. Formalność te załatwić mogą za pośrednictwem linii okrętowej.

Kobiety samotne do lat 25 otrzymać mogą paszporty wyłącznie na podstawie wezwania rodziny lub pracodawcy zaświadczonego przez właściwy Konsulat Polski w Brazylii lub Argentynie. Zarządzenie to ma na celu ochronę emigrantek przeciw rozpowszechnieniu w Ameryce Południowej handlowi kobietami i dziećmi. Ponadto w celu niedopuszczenia osób niezdolnych do zarobkowania nie mających oparcia w kraju imigracyjnym konsul argentyński żąda od żon jadących do mężów i ubiegających się o wize aktu złączenia, konsul brazylijski zaś od wszystkich kobiet jadących samotnie bez względu na wiek pozwolenie władz brazylijskich policyjnych lub imigracyjnych. Takież zezwolenie wymagane jest przez konsulaty obu tych krajów od emigrantów powyżej lat 60.

Paszporty do Kuby i do Meksyku.

Wobec urzędowego stwierdzenia krytycznego stanu wychodźców polskich którzy dali się nakłonić do wyjazdu do Kuby lub do Meksyku w nadziei przedostania się tą drogą do Stanów Zjednoczonych pozwolenie na paszporty do tych krajów wydają się jedynie na podstawie wezwania krewnego lub pracodawców, poświadczonego przez Konsulat Polski w Nowym Jorku, którego jurysdykcji podlegają obywatele polscy na Kubie i Meksyku. Autentyczność dokumentów jest troskliwie badana wobec posiadania dokładnych informacji o braku pracy i ciężkich warunkach bytu w tych krajach oraz ujawnionego istnienia rozgałęzionej organizacji podrabiającej dokumentów emigracyjnych, którzy ułatwiają wyjazd do Kuby i Meksyku.

Paszporty do innych krajów Ameryki centralnej (Guatemala, Costarica, San Salvador, Honduras, Nicaragua).

Wobec tego, że kraje te nie przedstawiają obecnie korzystnych warunków dla emigracji polskiej i że próby dostania się do nich są zwykle wywołane chęcią objęcia ograniczeń emigracyjnych Stanów Zjednoczonych, zezwolenie na paszporty do tych krajów wydawane są emigrantom podobnie jak do Kuby i do Meksyku jedynie na podstawie wezwania rodziny lub pracodawcy poświadczonego przez Konsulat Polski w Nowym Jorku.

Paszporty do Australii

Wobec ograniczających emigrację ustaw australijskich pozwolenie na paszporty do tego kraju wydawane są jedynie na podstawie pisemnego zapewnienia angielskiego biura paszportowego urzędującego przy Konsulacie angielskim w Warszawie, że wiza może być udzielona.

Paszporty do kolonii południowej Ameryki.

Dla wyżej wymienionych przyczyn wymagane jest zapewnienie pracy lub utrzymania zaświadczane przez tamtejsze władze.

Paszporty do innych krajów zamorskich (w których emigracja nie jest ograniczona ustawami).

Wobec niemożności zapewnienia wychodźcom do tych krajów polskiej opieki konsularnej oraz nie zawsze korzystnych warunków pracy i klimatu, Urząd emigracyjny wymaga wezwania krewnych lub pracodawców zaświadczonych przez właściwe władze miejscowe.

Pewne wyjątki dopuszczone są jedynie, jeżeli Urząd posiada wystarczające dowody, że emigranci są odpowiednio przystosowani do oczekujących ich warunków i że mają widoki znalezienia korzystnego zatrudnienia.

Zaznacza się, że w celu ułatwienia emigrantom starań o paszporty należy im doradzać przesyłanie wyżej wymienionych dokumentów do krajów europejskich — do państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy. Podania i dokumenty przesyłane przez emigrantów do tych urzędów wolne są od opłat stemplowych na mocy ustawy z dnia 19 grudnia 1923 r. (art. 1 i 2 gi Dz. R. U. P. r. 4 str. 42 z 1924 r.)

Stan rynku pracy

w Ekspozyturze Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Chłemie ul. Lubelska № 3 w lokalu Inspekcji pracy.

Wolne miejsca:

2 lekarzy rejonowych do Wilna
1 lekarza weterynarii do Kielc
2 techników i drogomistrzów do Lidy.

1. technika lub Inżyniera drogowego do Kielc.

1 administratora z kaucją 10000 zł. do Nowego Sącza.
1 kasjera — buchaltera z kaucją do Inowrocławia.

Ogłoszono konkurs do szkoły rzemieślniczej w powiecie Brzeskim na posady:

1. dyrektora,
2. nauczycieli przedm. teoretyczno — zawodowych i jednocześnie kierowników warsztatów.
1. nauczyciela przedm. ogólnokształcących.

4 majstrów instruktorów (szewstwa, stolarstwa, krawiectwa — bielizniarstwa i tkactwa — poręczosnictwa)

1 ochraniarka, zarządzająca zakładem do Kielc.

1 kreslaczka w fabryce maszyn do Grudziądza

40. górników na wyjazd do Francji.

1 wykwal. majstra kotlar. na roboty miedziane do Sosnowca

2 kotlarzy miedzianych do Sosnowca.

10 wykwal. pilnikarzy do Sosnowca

1. spawacza blach żelaznych na mosiądź i aluminium do Lublina.

14 blacharzy i kotlarzy miedzianych do Lublina.

1 emaljera — specjalisty do naczyń kuchenn. do Warszawy.

3. szoferów do Kielc.

1. kowala zonatego z młną rodziną do Chojnic.

1. tokarza obróbki żelaza do Oświęcimia.

1. monter maszynowego do Oświęcimia.

1. monter armaturowego do naprawy kompresorów, łublin i maszyn parowych do Oświęcimia.

5 wiertaczy do pomp do Brodnicy 4 starszych ślusarzy

1. felchowiec do wyrob. font górnicy, do Sosnowca

2. lakierników do Ostroga

1 kowala dworskiego do Nowego Sącza

4 majstrów na szkło, butelek, i 4 pomocni, do Nowego Sącza

1. majstra wypalacza kaffi i 2 kafflarzy do Lublina,

3. studniarzy do Bendnic.

1. Stolarza modelowego do Białej 2 rzemieślnicy w drzewie, samot do Grudziądza

220 robot. leśnych do Czarnkowa.

500. robot. leśnych do Starogardu.

50. robot. leśnych do Siedlec.

1 maszynistę — drukarza i 1 intrologatora do Torunia.

2. zecerów do Torunia.

1 magazynierkę do detal. magaz. szklanego do Inowrocławia

1 majstra karmelkarskiego do wyrobu drażetek do Bydgoszczy

1. poręczoszarke do Starogardu.

1. czapnika do Białej Krak.

1 mudiarnikę wykł. do Stanisławowa

20. tkaczy kamieni do Kielc.

2. czeladnik. krawiec. do Starogrodu

10. tkaczy kamieni do Hrubieszowa.

1. służąca wiejska do Kępna.

1. ogrodnika do Tezewa.

1. ogrodnika do Kościerzyna.

1. owczarza do majątku do War.

szawy

1. polowy do Nowego Sącza

1. dziewczynę do Kępna

1. parobka do Kępna

5. dziurzątko do pracy w gospodarstwie do Stry

1. owczarza do Stry

4. służące do Białej

Zarejestrowani kandydaci, którzy poszukują pracy

2. agronomów.

1. administrator

1. rzadca

1. ekonom

1. magazynier

2. pisarzy prowentowych

2. kreslarzy

1. kierownik tartaku

6. bimbalistów

1. rachmistrz

12. ślusarzy

1. pomocnik maszynisty

6. pomocników ślusarskich

3. kotlarzy.

2. szoferów

2. formiarzy — giserów

1. monter

1. elektro-mounter

3. stolarzy

2. cieśli

1. maszynista meblowy

1. tapicer

1. szewc

1. kierownik młyna

1. lokaj

1. ekspedjentka gosp.

1. kufetowa

1. służąca

33. robotników niewykwalifik.

2. furmanów.

4. fornali

3. parobków

4. brukarzy

2. formiarzy

1. malarz lakiernik.

Dachówkę dwóch rodzajów
Przepusty Mostowe czterech wymiarów
Kręgi studzienne niebywalej trwałości
Pustaki najnowszego systemu
Chodniki na trotuary i posadzki
Gąsiorę, Sączki, Słupy

po cenach przystępnych
poleca

SEJMIKOWA FABRYKA
WYROBÓW BETONOWYCH
WE WŁODAWIE

Zamówienia przyjmuje Biuro Sejmiku

Ile i jak można wygrać, grając na Państwowej Loterii Klasowej?

Generalna Dyrekcja Państwowej Loterii Klasowej wypuszcza 4,000 losów, z których wygrywa 25,000 losów czyli

co drugi los wygrywa, a mianowicie:

1350 losów wygrywa po	80 złotych	3	"	"	1500	"
100 " " " "	100 " "	1	"	"	1600	"
1350 " " " "	120 " "	11	"	"	2000	"
24 " " " "	125 " "	3	"	"	3000	"
110 " " " "	150 " "	1	"	"	4000	"
1350 " " " "	160 " "	9	"	"	5000	"
24 " " " "	175 " "	8	"	"	10000	"
16465 " " " "	200 " "	1	"	"	15000	"
2624 " " " "	225 " "	2	"	"	20000	"
982 " " " "	250 " "	3	"	"	25000	"
378 " " " "	300 " "	2	"	"	30000	"
110 " " " "	400 " "	2	"	"	50000	"
43 " " " "	500 " "	2	"	"	100000	"
18 " " " "	600 " "	2	"	"	150000	"
2 " " " "	800 " "	1	"	"	200000	"
20 " " " "	1000 " "					

25,000 losów wygrywa 6,016,000 złotych.

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku wynosi 350,000 złotych.

Kto pragnie spróbować szczęścia — niechaj spieszy do jedynej kolektury na powiat Włodawski — do Koła Urzędników Sejmiku we Włodawie, gdzie może nabyć cały los za 32 zł., pół losu za 16 zł., albo ćwierć losu za 8 zł.

Ciągnięcie II klasy Loterii Państwowej odbędzie się w maju 1925 r.

**Kolektura na pow. Włodawski
Koło Urzędników Sejmiku we Włodawie.**